

Závěry XV. sjezdu a úkoly přípravy politických pracovníků ČSLA

Ve všech etapách úspěšného rozvoje naší socialistické společnosti přijímá komunistická strana nezbytná opatření k zabezpečení podmínek mírové výstavby a spolehlivé ochrany revolučních vymožeností, dosažených za léta budování socialismu.

Naše strana, věrná leninským ideám, vede aktivní boj za upevnění mírového soužití států s rozdílným společenským zřízením, za zabezpečení práva národů na svobodu, nezávislost a sociální pokrok. V mezinárodních vztazích došlo k obratu od „studené války“ k určité spolupráci států s rozdílným společenským zřízením.

Při analýze tohoto jevu se stále zřetelněji prosazuje tendence k zachování míru jako rozhodující určující pohyb světového vývoje.

Není pochyb o tom, že změna v poměru sil mezi socialismem a kapitalismem ve prospěch socialismu si vynutila novou strategii a taktiku imperialistických států nejen proti socialistickým zemím, ale i v třídním boji uvnitř samotných jejich států. Stále častěji se v hlavních imperialistických státech dostává ke slovu neofašismus, silně podporovaný reakčními a revanšistickými živly, které se snaží rozpoutat nová válečná dobrodružství. Vůči socialistickým zemím využívají všech hospodářských a politických možností státně monopolistického kapitalismu s cílem oslabit socialistické země zevnitř, zkompro-

tovat socialismus v očích lidí na Západě, vnášet rozkol mezi jednotlivé socialistické země, využívat lži a pomluv proti komunistickým stranám.

Antikomunismus a antisovětlismus byl v kapitalistických zemích povýšen na úroveň státní politiky. Všemožně usilují propašovat do socialistických zemí lživé, netřídní koncepce o „nestranickosti, absolutní svobodě, o národní svobodě“, rozšiřují nacionalismus, propagují kosmopolitismus a operují s lidskými právy jako prostředky spásy občanů socialistických zemí.

Pro současnou ideologickou aktivitu hlavních imperialistických zemí a jejich přísluhovačů je příznačné, že se otevřenému střetnutí s marxismem-leninismem vyhýbá pro nedostatek argumentů k jeho vyvrácení. Možnosti otevřené vojenské globální konfrontace jsou relativně omezené, a proto hledají nové mocenské a ideologické prostředky k boji proti socialismu, jeho stoupajícímu vlivu a revoluční vlně v nesocialistických zemích. Z těchto důvodů se pozornost světového spiknutí proti socialismu, reprezentovaného vojenskoprůmyslovým komplexem USA, nenapravitelnými revanšisty NSR a neofašisty řady dalších imperialistických zemí, sjednocuje k falešným pomluvám a k prohnané pseudokritice.

Vytváří falešné chiméry, abstraktní představy o sladké iluze, kterými se snaží zastřít antagonistické rozpory — „lesk a

bídu" vlastních zemí a rozložit socialismus zevnitř. Toto prudké a zběsilé vystupňování ideologického boje před nás staví naléhavý úkol nejen obrany, ale především ofenzivy a převzetí iniciativy v tomto boji.

Otázka vztahů mezi socialistickými a kapitalistickými zeměmi je otázkou dalších osudů lidstva, otázkou války a míru, jak zdůraznil XV. sjezd KSČ. Rozhodujícím faktorem obrany socialismu a bezpečnosti lidu jsou ozbrojené síly socialistických zemí, především Sovětské armády. Neustále rostoucí technická vybavenost, odborná připravenost a politická vyspělost těchto armád jsou hlavní zárukou míru a bezpečnosti, která dává potřebnou jistotu k dalšímu společnému úsilí na cestě k socialismu a komunismu.

Ve „Zprávě o činnosti strany a vývoji společnosti od XIV. sjezdu KSČ a další úkoly strany“ bylo jednoznačně zdůrazněno, že „Předsednictvo ústředního výboru strany se často zabývalo otázkami Československé lidové armády, zkvalitňováním a prací jejího velitelského sboru, politickou a bojovou přípravou vojsk. Dbalo, aby naše armáda měla vše, co potřebuje k zajištění našich hranic, aby se rozvíjela jako moderní armáda, osvojovala si soudobou vojenskou techniku a zvládla vojenské mistrovství“. (XV. sjezd Komunistické strany Československa, Svoboda, Praha 1977, strana 70.)

Máme-li cílevědomě uskutečňovat závěry XV. sjezdu KSČ v přípravě politických pracovníků k úspěšné stranickopolitické práci v jednotkách, útvech a svazcích ČSLA, musíme veškerou pozornost soustředit na plnění hlavních úkolů. Jedním z těchto úkolů přípravy politického aparátu k provádění stranickopolitické, politickovychovné a ideologické práce je neustálá péče o upevňování bojové pohotovosti armády a další zvyšování připravenosti útvarů. To vyžaduje, aby politické orgány a stranické organizace ve společném úsilí stále hlouběji pronikaly do této problematiky a ve své praxi využívaly kvalitativně účinnějších metod a prostředků stranickopolitické práce, které plně odpovídají soudobým požadavkům rozvoje vojenství v období zosíleného ideologického boje mezi silami pokroku a války.

Při zvyšování účinného vlivu politických pracovníků na všechny stránky života armády musíme mít na zřeteli složitost a rozpornost mezinárodní situace, zvláště vojenskopolitické situace a neustálé změny v technické vybavenosti ozbrojených sil, v jejich organizační struktuře, v metodách přípravy a způsobech bojového využití jed-

notek ČSLA a ostatních armád socialistického tábora.

Život útvarů, práce vojsk a výsledky dosahované v důsledku uplatňování nejmodernějších vědeckých poznatků ve všech oblastech armádního organismu vyžadují neustále zdokonalovat stranickopolitickou práci, hledat její nové efektivnější způsoby a současně i dokonalejší formy přípravy politických pracovníků. Rozhodující místo a hlavní pozornost v procesu této přípravy náleží ideologické práci při výchově velitelů a vojáků.

Jednou z nezbytných podmínek vedení úspěšného ofenzivního boje politických pracovníků s nepřátelskou ideologií je neustálé upevňování a posilování vedoucí úlohy strany. Úměrně s narůstáním úkolů socialistické výstavby, se složitostí a náročností co do rozsahu i obsahu, zvyšují se požadavky na samotnou marxisticko-leninskou stranu. Strana ve své teoretické i praktické činnosti poznává a využívá v dialektické jednotě obecné zákonitosti socialistické společnosti pro určitý konkrétní stupeň jejího rozvoje. Ve své činnosti zkoumá a respektuje obecné zákonitosti světového vývoje, pohybu třídních sil, podporuje všeobecný revoluční proces a formuje základní principy vztahů k jednotlivým světovým proudům, tendencím a státům.

Strana spojuje ve svých řadách nejvyšší a neaktivnější představitele v pevně semknutou akceschopnou organizaci. Aby strana mohla účinně a cílevědomě řídit další vývoj společnosti a ovlivňovat konkrétní události, musí političtí pracovníci věnovat ve své práci větší pozornost poznávací činnosti, s pomocí marxisticko-leninské vědy hlouběji analyzovat společenské procesy, zobecňovat získané zkušenosti a na tomto základě zvyšovat koncepci celého řídicího práce. Uskutečňování vedoucí úlohy strany je složitý a mnohotvárný proces dialektického působení společenského poznání a revolučních přeměn. Poznání je předpokladem analýzy společenských procesů, přijímání správných politických rozhodnutí a jedním z rozhodujících předpokladů úspěšné realizace politické linie.

Poznávací činnost strany není odděleným jevem v systému stranické práce, ale prostupuje veškerou činností strany, všechny její články a orgány vycházejí z leninské teorie poznání, z toho, že objektivní svět je možné pravdivě odrazet a že naše představy o reálné skutečnosti mají objektivní charakter.

V současném období, při plnění důležitých úkolů v ideologické oblasti, klade

strana důraz na řešení ekonomických otázek. Dbá, aby odpovídající formy a metody řízení národního hospodářství, styl práce řídicích orgánů zabezpečovaly nejen plnění úkolů, ale jejich plnění s vysokou efektivností a kvalitou.

Požadavek na soustavné zvyšování efektivnosti a kvality práce v řídicí činnosti má všeobecnou platnost. V ozbrojených silách se projevuje neustálým hledáním, rozvíjením i zdokonalováním obsahu forem a metod bojové a politické přípravy, úsilím o zvyšování tvořivé iniciativy a společenské aktivity vojáků a velitelů při plnění úkolů.

V armádě jde především o další rozvoj aktivity a iniciativy při důsledném plnění úkolů bojové a politické přípravy, které ve svém komplexním pojetí zabezpečují vysokou bojovou pohotovost jednotek a útvarů s důrazem na polní výcvik, taktickou přípravu, střeleckou přípravu, mistrovské ovládání techniky a její stoprocentní využití.

Úloha velitelského sboru a politického aparátu se zvyšuje současně s rozvojem vojenství. Odborná připravenost politického aparátu je nezbytná ke kvalitnímu plnění všech úkolů. Závažnost jejich přípravy spočívá v nutnosti získání vojenských znalostí, politických vědomostí, pedagogického mistrovství, ve fyzické, morální a psychologické připravenosti. Tato náročnost a složitost je determinovaná nutností přípravy velitelského sboru a politických pracovníků na vedení války — třídního sražení s všestranně připraveným nepřítelem.

Vysoká bojeschopnost a připravenost armády je podmíněna mnoha faktory. Jedním z nejdůležitějších je všestranná připravenost velitelského sboru všech stupňů a politických pracovníků. Dobře připravení velitelé a političtí pracovníci jsou spolehlivou zárukou realizace vojenské politiky strany v armádě, nositeli třídního přesvědčení, revolučního elánu a pokrokových tradic v armádě.

Vysoká připravenost je současně závislá i na úspěšném vykonávání funkce, na plnění konkrétních úkolů, na tom jak dovedně velitel či politický pracovník spojuje získané vědomosti s praktickými návyky a jak tyto dovede ve své činnosti rozvíjet. Úspěšně vést vojáky a podřízené velitele vyžaduje mít velké znalosti a tyto s pedagogickým mistrovstvím uplatňovat v konkrétním životě.

Pro výkon funkce politického pracovníka je nevyhnutelné, aby znal základy vojenské vědy o charakteru budoucí možné vál-

ky, charakteristické rysy soudobého boje a z toho vyplývající požadavky na bojovou a politickou přípravu vojsk. Je nezbytné, aby dobře znal marxisticko-leninskou teorii a důkladně se orientoval ve všech jevech společenského života, aby správně chápal, že budování rozvinuté socialistické společnosti je hlavní náplní současné etapy, která je charakterizována spojováním výsledků vědeckotechnické revoluce s novými společenskými vztahy.

Komunistická strana proto pokládá otázky všestranné přípravy politických pracovníků za jeden z hlavních momentů realizace politiky XV. sjezdu strany v armádě. Úspěšné plnění všech stanovených požadavků předpokládá zvládnutí teorie stranickopolitické práce a forem její realizace, ideologickou zakalenost, znalost zásad organizace výcviku, vedení bojové činnosti vlastních vojsk i možného nepřítele.

Politický pracovník jako pracovník strany v armádě, velitel, učitel a vychovatel, jemuž byla komunistickou stranou svěřena velká odpovědnost za uskutečňování politiky strany, nese zodpovědnost za výchovu vojáků, důstojníků, podřízených i spolupracovníků v duchu bezmezné oddanosti socialistické vlasti, nenávisti k imperialismu a všem agresorům, za neustálou pohotovost a připravenost bránit naši socialistickou vlast. V této práci vystupuje především jako organizátor a vychovatel. Má-li mít ve své práci úspěch a jeho slovo potřebnou vážnost, musí hluboce pronikat do vědomí, působit na rozum a city, ovlivňovat jednání a vystupování svých spolupracovníků a podřízených. Samotná každodenní praxe požaduje, aby dobře znal ustanovení základních řádů a bojových předpisů, různých směrnic, správně je uměl aplikovat na jednotlivé situace, které s sebou přináší mnohostranný vojenský život.

Musí poznat povinnosti hlavních funkcionářů svazku a skutečnou činnost všech příslušníků útvarů, které vyplývají ze základního úkolu, který plní svazek a jeho jednotlivé útvary v době míru i války. Velmi důležité je, aby ovládal zásady plánování bojové a politické přípravy, aktivně se zúčastnil zpracování plánů činnosti útvarů a již od samého počátku přijímal správná rozhodnutí pro neoptimálnější formy stranickopolitické práce v jednotlivých obdobích činnosti vojsk. Pouze ve vzájemné spolupráci a s využitím bohatých zkušeností ostatních spolupracovníků, především stábních pracovníků, může stanovit správná opatření pro stranickou práci, která bude vycházet z podmínek svaz-

ku, útvaru, i jednotek. Politický pracovník jako jeden z hlavních funkcionářů, ať již na stupni svazek, či jednotky, musí ovládat zásady řízení a velení vojskem. Ve své činnosti musí důsledně uplatňovat leninský styl práce a vycházet z těch požadavků, které zdůrazňoval XV. sjezd KSC, jako je vědecký a komplexní přístup ke společenským procesům, kolektivnost v práci, soustavná kontrola, principiální kádrová politika, kritika a sebekritika.

To znamená neustále prohlubovat a zdokonalovat své velitelské a organizační schopnosti, dovedně uplatňovat nedílnou velitelskou pravomoc na stranickém základě. Při běžném rozhodování neztrácet se zřetеле komplexnost a perspektivnost jako důležitou zásadu operativního řízení a rozhodování.

Plnění velkého množství každodenních povinností brání mnohým politickým pracovníkům rozeznat ve své práci podstatné a hlavní. Ve snaze splnit všechny úkoly „co nejlépe“, rozměňují mnohdy své úsilí a brzdi správné soustředění na rozhodující úkoly. Proto XV. sjezd požaduje od všech vedoucích pracovníků, aby soustavně zdokonalovali styl své práce. Jakékoli řízení by nutně ztratilo smysl, kdyby nevycházelo z poznané konkrétní situace, ze správných teoretických východisek plánování a jasně stanovených cílů.

Politický pracovník si musí být vědom toho, že veškeré jeho řízení stranickopolitické práce směřuje k dosahování hlavních cílů bojové a politické přípravy za neustále se měnících vnitřních událostí a mezinárodních vztahů. V tomto směru musí brát v úvahu trvale platné závěry z porady Komunistických a dělnických stran z roku 1969 v Moskvě o tom, že ostří agresivní strategie imperialismu směřuje stejně jako dříve proti socialistickým státům, především proti Sovětskému svazu.

Politický pracovník musí dobře poznat organickou strukturu svazku, možných posilových prostředků, jejich bojové možnosti, poznat zbraně a bojovou techniku všech útvarů, výtečně střilet z ručních zbraní, tanku a obrněného transportéru, umět je řídit a znát zásady správného ošetřování. Autorita politického pracovníka závisí na jeho osobní a vojenské připravenosti, na tom jak bude neustále zdokonalovat své odborné a politické znalosti.

Dosavadní zkušenosti z práce nejlepších politických pracovníků potvrzují, že je to především vysoká odborná připravenost a technická zdatnost, spojená s mistrovským řešením úkolů stranickopolitické práce, která přináší skvělé výsledky v politické výchově vojáků a bojové pohotovosti útvarů.

Úkolem stranickopolitické práce je rozhodně bojovat proti smířlivectví, zjednodušování, hlavně při organizování politického výcviku, zejména taktických a odborných zaměstnání, při střelbách a technickém výcviku. Cvičení se současně musí stát konkrétním pracovištěm a místem k formování vysokých morálně politických a bojových vlastností vojáků a zvyšování jejich psychické připravenosti k úspěšnému plnění úkolů ve složitých podmínkách současného boje.

Politika Komunistické strany Československa, jak zdůraznil XV. sjezd, vychází při výstavbě socialistické společnosti ze zákonitosti, že rozhodující úlohu ve společenském vývoji mají masy pracujících. Proto strana věnuje velkou pozornost rozvoji jejich tvůrčích sil. I v armádě rozhodují o vítězství či porážce, vedle jiných činitelů, masy vojáků, bojové kolektivy, jejich aktivní a iniciativní jednání. V důsledku tohoto obrovského potenciálu možností, který poskytuje aktivita a iniciativa, musí politický pracovník cílevědomě organizovat a usměrňovat dlouhodobou současně i krátkodobé závazky ke splnění úkolů bojové a politické přípravy stanovené rozkazem na letošní výcvikový rok.

Jedním z důležitých úkolů stranickopolitické práce je podpora a rozvoj iniciativy a nadšení vojáků v přípravě na politické kampaně k významným výročím a událostem vojenskopolitického charakteru. Socialistické soutěžení se musí stát neoddelitelnou součástí celého výcvikového a výchovného procesu.

Neoddelitelnou součástí každodenní činnosti politických pracovníků je pravidelné řízení a usměrňování ideologické práce, která musí vycházet ze závěrů XV. sjezdu KSC, jednotlivých zasedání ÚV KSC a ostatních dokumentů, které se týkají armády. Cílem ideologické práce musí být výchova příslušníků útvarů a svazků v třídně a politicky uvědomělé a přesvědčené budovatele a obránce socialistické vlasti, oddané věci socialismu, důsledné socialistické vlastence a internacionalisty. Dosáhnout toho, aby příslušníci naší armády pochopili, že ideje socialistického internacionalismu jsou základem vztahů mezi armádami socialistických zemí, základem upevňování odpovědného vztahu k hodnotám socialismu. Úkolem ideologické práce musí být rozhodně bojovat proti všem projevům buržoazní ideologie, proti pravcovému oportunismu a revizionismu. Vyvracet rafinované útoky na základní hodnoty socialismu a rozhodněji vystupovat proti všem maloburžoazním, nacionalistickým, náboženským a jiným přežitkům.

V této činnosti se musí důsledně opírat o „Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XII. sjezdu KSČ“.

Společným koordinovaným úsilím nej-uvědomělejších vojáků, vzorných vojáků, agitátorů čet, bojových aktivů a organizací SSM, v jejichž čele stojí politický pracovník, musí působit na prohlubování uvědomělého socialistického vztahu k práci a odpovědnému plnění vojenských povinností, upevňování morálně politického stavu a vojenské kázně. Cílevědomě upevňovat socialistické právní vědomí, pěstovat úctu k zákonům a řádům, vést příslušníky armády k dodržování vojenské přísahy, předpisů a nesmiřitelnosti vůči jejich porušování. Bez každodenní drobné, zdánlivě nepatrné, někdy nedocenené agitační práce, bez soustavného působení politických pracovníků při výcviku, na učebnách, střelnicích, taktických cvičeních, politickém školení, i v době zájmové kulturní a sportovní činnosti, si nelze představit život v jednotkách, útvech a svazcích. Všude tam, kde vojáci pracují, žijí a diskutují je místo, aby působil politický pracovník sám nebo prostřednictvím svého politického aktivu na myšlení a jednání, na rozvoj činnosti aktivity a masovou iniciativu. Jeho úkolem je vstěpovat svým vojákům vědecký světový názor a prohlubovat jejich komunistické přesvědčení, formovat socialistické životní postoje vojáků z povolání a jejich uvědomělý vztah k dodržování norem socialistického způsobu života.

Jednou z hlavních povinností při plnění úkolů ideologické činnosti je systematické zkvalitňování a metodická příprava ideologického aktivu, především vedoucích lektorů základních forem ideově výchovné práce. Politický pracovník při plánování, řízení a plnění úkolů ideologické práce musí uplatňovat leninské principy,

jako je stranickost, ofenzívnost, pravdivost, konkrétně historický přístup, jednotu teorie a praxe, přesvědčivost a srozumitelnost, které plně respektují požadavky marxisticko-leninské metodologie a marxisticko-leninského učení o válce a armádě, jako obecných metodologických východisek stranickopolitické práce.

Měřítkem efektivnosti a stranickopolitické práce a kritériem účinnosti ideologické činnosti v tomto úsilí politických pracovníků, v boji za uskutečňování politiky strany v armádě, jak zdůraznil XV. sjezd KSČ a je obsahem Směrnic pro ideologickou práci v ČSLA, „je způsob myšlení a jednání lidí, přesvědčení příslušníků armády o správnosti marxisticko-leninské teorie, pochopení politiky KSČ a úkolů, které z ní vyplývají pro armádu a aktivní vztah k jejich realizaci. Patří k nim i úroveň bdělosti, názorová pevnost a nesmiřitelnost k nepřátelské ideologii, pracovní a společenská aktivita, snaha o co nejlepší zvládnutí vojenské odbornosti, o dosažení bojového mistrovství a uvědomělé kázně, úsilí o vzorné plnění všech úkolů bojové a politické přípravy. V jednotě s nimi vždy hodnotit i důležité morální stránky, jako jsou česnost, pravdomluvnost, smysl pro spravedlnost, soudružské vztahy k ostatním členům vojenského kolektivu, včetně vztahů mezi nadřízenými a podřízenými“. (MNO, Všeob-sm-15, Směrnice pro ideologickou práci, strana 7).

V smyslu těchto požadavků se musí v útvech, ve svazcích a ostatních zařízeních ČSLA přijímat potřebná, konkrétní opatření, s důrazem na vysoké ideové zaměření vojenskoodborné přípravy v duchu učení marxismu-leninismu. Přitom je nutné plně využívat zkušeností ze stranickopolitické práce, politických pracovníků Sovětské armády a nejlepších politických pracovníků ČSLA.